**Journal of Health Promotion Management (JHPM)** **Original Article**

**Summer 2025, Volume 14, Issue 2** 10.22034/JHPM.14.2.90

# Comparison of Insecure Attachment Style and Internet Addiction Among Young Couples with and without Marital Satisfaction

**Zahra Sooni[1], Reza Mottghi[2*]**

1- Master in Clinical Psychology, Department of Psychology, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.
2- Assistant Professor, Department of Psychology, Zand Institute of Higher Education, Shiraz, Iran.

**Corresponding author:** Reza Mottaghi, Assistant Professor, Department of Psychology, Zand Institute of Higher Education, Shiraz, Iran
**Email: rezamotaghi63@yahoo.com**

Received: 31 Dec 2024 Accepted: 11 March 2025

## Abstract

**Introduction:** Insecure attachment styles and internet addiction are related to marital satisfaction and threaten marital relationships. The present study was conducted with the aim of comparing insecure attachment styles and in-ternet addiction among young couples with and without marital satisfaction in Estehban city in Fars province.

**Methods:** The present research method is descriptive-comparative. The sta-tistical population of the research included all young couples living in Es-tehban city in Fars province (Iran) in 2024, of which 160 people (83 women and 77 men) were selected as samples using the convenience sampling meth-od and in 2 groups with marital consent (76 people). and were divided with-out marital consent (84 people). The measurement instruments included a demographic questionnaire, "Attachment Style Questionnaire", "Internet Ad-diction Test" and "Enrich Marital Satisfaction Scale". Validity of instruments in studies the previous one has been confirmed and reliability was measured by internal consistency method by calculating Cronbach's alpha coefficient. The collected data were analyzed in SPSS. 23.

**Results:** There was a significant difference between the mean of insecure at-tachment style and internet addiction in the two groups with and without marital satisfaction (P <0.001); so that the avoidant attachment style (P=0.001), anxious attachment style (P=0.001), and internet addiction (P=0.001) were significantly higher in young couples in the group without marital satisfaction than in the group with marital satisfaction.

**Conclusions:** Young couples with insecure attachment style and internet ad-diction are more likely to face marital relationship problems. It is suggested to hold counseling classes and how to use the internet correctly to improve marital relations.

**Keywords:** Internet Addiction, Marital Satisfaction, Young Couples, At-tachment Style.

نشریه مدیریت ارتقای سلامت
مقاله پژوهشی
تابستان ۱۴۰۴، دوره ۱۴، شماره ۲
10.22034/JHPM.14.2.90

# مقایسه سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در بین زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی

زهرا سونی[1]، رضا متقی[2*]

۱- کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران.
۲- استادیار، گروه روانشناسی، مؤسسه آموزش عالی زند شیراز، شیراز، ایران.

**نویسنده مسئول:** رضا متقی، استادیار، گروه روانشناسی، مؤسسه آموزش عالی زند شیراز، شیراز، ایران.
**ایمیل:** rezamotaghi63@yahoo.com

تاریخ دریافت:۱۴۰۳/۱۰/۱۰ تاریخ پذیرش:۱۴۰۳/۱۲/۲۰

## چکیده

**مقدمه:** سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت با رضایت زناشویی همبستگی دارند و تهدید کننده روابط زناشویی می‌باشند پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در بین زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی شهر استهبان در استان فارس انجام شد.

**روش کار:** روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی- مقایسه‌ای می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زوج‌های جوان ساکن شهر استهبان در استان فارس در سال ۱۴۰۳ بود که از بین آن‌ها ۱۶۰ تن (۸۳ زن و ۷۷ مرد) با روش نمونه‌گیری در دسترس به‌عنوان نمونه انتخاب شدند و در ۲ گروه دارای رضایت زناشویی (۷۶ تن) و بدون رضایت زناشویی (۸۴ تن) تقسیم شدند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه جمعیت شناختی، "پرسشنامه سبک دلبستگی"(Attachment Style Questionnaire)، "آزمون اعتیاد به اینترنت" (Internet Addiction Test) و "مقیاس رضایت زناشویی انریچ"(Enrich Marital Satisfaction Scale) بود. روایی ابزارها در مطالعات قبلی تأیید شده است. و پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ اندازه گیری شد. تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده در نرم‌افزار اس پی اس اس نسخه ۲۳ انجام شد.

**یافته‌ها:** بین میانگین سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در ۲ گروه دارای رضایت زناشویی و بدون رضایت زناشویی تفاوت معنادار وجود داشت ($p<۰/۰۰۱$)؛ به‌طوری که سبک دلبستگی اجتنابی ($P=۰/۰۰۱$) و سبک دلبستگی اضطرابی ($P=۰/۰۰۱$) و اعتیاد به اینترنت ($P=۰/۰۰۱$) در زوج‌های جوان بدون رضایت زناشویی به طور معناداری بیش‌تر از زوج‌های جوان با رضایت زناشویی بود.

**نتیجه‌گیری:** زوج‌های جوان با سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت به احتمال زیادتری با مشکلات روابط زناشویی روبرو هستند. پیشنهاد می‌شود کلاس‌های مشاوره و نحوه استفاده صحیح از اینترنت برای بهبود روابط زناشویی برگزار شود.

**کلیدواژه‌ها:** اعتیاد به اینترنت، رضایت زناشویی، زوج‌های جوان، سبک دلبستگی.

## مقدمه

خانواده یک واحد اجتماعی می‌باشد که نقش اساسی در جامعه بزرگ بشری دارد و عامل مهمی در پایداری روابط اجتماعی و رشد هریک از اعضای آن به‌شمار می‌رود (۱). از مهم‌ترین زیر شاخه‌های خانواده می‌توان به نظام زناشویی اشاره نمود که نقطه وصل آن ازدواج (marriage) است (۲). سلامت روانی و عاطفی افراد جامعه به سلامت خانواده وابسته است و این سلامت نیز به تداوم روابط میان زن و شوهر بستگی دارد (۳). شناخت و بررسی عواملی که موجب قوام و استحکام این نهاد اجتماعی می‌شوند، می‌تواند به ارتقای فرهنگ جامعه کمک کند. در این راستا، رضایت زناشویی نقش اساسی در دوام و استحکام

خانواده ایفا می‌کند (۴).

رضایت زناشویی (marital satisfaction) به عنوان یک عامل مهم در حفظ و پایداری خانواده شناخته می‌شود و نمایان‌گر استحکام و کارایی خانواده است. سلامت و خوشبختی خانواده به وجود روابط سالم و سازنده میان همسران وابسته است (۵). در واقع رضایت زناشویی میزان رضایت زوجین از کیفیت رابطه‌شان است و همچنین وضعیتی است که طی آن زن و شوهر از باهم بودن احساس شادمانی و خرسندی می‌کنند (۶). این رضایت زمانی حاصل می‌شود که وضعیت واقعی روابط زناشویی با انتظارات فرد همخوانی داشته باشد. ارزیابی رضایت‌مندی در روابط زناشویی از طریق علاقه متقابل، میزان مراقبت از یکدیگر و درک و پذیرش یکدیگر انجام می‌شود (۷). بنابراین، می‌توان گفت که رضایت زناشویی معیاری برای سنجش کیفیت ازدواج و زندگی مشترک زوجین است که نشان می‌دهد چه میزان از نیازها، خواسته‌ها و آرزوهای آن‌ها در زندگی زناشویی برآورده می‌شود (۸).

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که عوامل بسیاری مانند بلوغ فکری و عاطفی طرفین، طرز تفکر و عقاید، اضطراب، آشفتگی زناشویی، مشکلات ارتباطی با بیماری‌های جسمانی و دیگر ارتباطات می‌توانند بر رضایت زناشویی زوجین تاثیر بگذارند. در این ساختار، ارتباطات میان افراد بر اساس علایق و دلبستگی‌های هیجانی قوی، پایدار و متقابل شکل می‌گیرد (۹). افراد دارای سبک‌های دلبستگی مختلف، ممکن است در بزرگسالی رفتارهای هیجانی متفاوتی در روابط بین فردی ازجمله روابط زناشویی از خود نشان دهند (۱۰). سبک‌های دلبستگی (attachment styles) به روش‌هایی اطلاق می‌شود که افراد برای ایجاد احساس امنیت در روابط خود به کار می‌برند و به ۲ دسته ایمن و ناایمن تقسیم می‌شوند (۱۱). پژوهش ها نشان می‌دهند که افراد با سبک دلبستگی ناایمن، که خود به ۲ نوع اجتنابی و اضطرابی تقسیم می‌شود، معمولاً تمایل دارند روابط را از دیدگاه ترس و اضطراب مشاهده کنند. حتی اگر شدت این دلبستگی‌ها در طول زمان کاهش یابد، این علایق همچنان در طول زندگی باقی خواهند ماند (۱۰). این افراد به دلیل عدم اعتماد به نفس و ترس از طرد شدن، در برقراری ارتباطات عاطفی با همسران خود با مشکلات جدی مواجه می‌شوند (۱۳،۱۲). به‌طور خاص، دلبستگی ناایمن می‌تواند منجر به افزایش تعارضات زناشویی و کاهش رضایت از رابطه شود. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که این سبک دلبستگی با ویژگی‌هایی مانند مشکلات هیجانی و نیاز به تأیید دیگران مرتبط است، که خود می‌تواند به نارضایتی و تنش در روابط زناشویی منجر گردد (۱۴). اما در مقابل افرادی که دارای سبک دلبستگی ایمن هستند، معمولاً توانایی بیشتری در مدیریت احساسات خود دارند و می‌توانند روابط را با اعتماد بیشتری تجربه کنند (۱۲). بنابراین، شناسایی و درک نقش سبک‌های دلبستگی در رضایت زناشویی می‌تواند به زوجین کمک کند تا مشکلات عاطفی خود را بهتر مدیریت کنند و کیفیت روابط خود را بهبود بخشند.

علاوه بر این درطول زمان و با پیشرفت جوامع، پدیده‌های نوظهوری نظیر اینترنت بوجود می‌آیند که علی‌رغم مزایایی که دارند ممکن است اثرات منفی بر ارتباط بین فردی و روابط زناشویی برجای بگذارند (۱۵). امروزه اعتیاد صرفا محدود به استفاده از مواد مخدر و مشروبات الکلی نمی‌شود، بلکه سایر رفتارهای اعتیادی همچون اعتیاد به فضای مجازی را نیز شامل می‌شود. اعتیاد مجازی به شکل سوء مدیریت در استفاده از این فناوری و استفاده افراطی و خارج از کنترل تعریف می‌شود (۱۶). اعتیاد به اینترنت (internet addiction) پدیده‌ای است مزمن، فراگیر و عودکننده که با صدمات جدی جسمانی، مالی، خانوادگی، اجتماعی و روانی همراه است (۱۷). مطالعات نشان می‌دهند که سطوح بالاتر اعتیاد به اینترنت معمولاً با کاهش رضایت زناشویی همراه است. این پدیده می‌تواند به عوامل مختلفی نسبت داده شود، از جمله تداخل استفاده از اینترنت با زندگی روزمره و مسئولیت‌ها (۱۸). زوج‌ها ممکن است متوجه شوند که فعالیت‌های آنلاین اجباری یکی از طرفین، از مسئولیت‌های مشترک مانند مراقبت از فرزندان، کارهای خانه و زمان با کیفیت با همدیگر کاسته و این غفلت می‌تواند به انتظارات برآورده نشده و احساسات رنجش منجر شود و در نهایت پیوند زناشویی را تحت فشار قرار دهد (۱۹). علاوه بر این، فاصله عاطفی معمولاً زمانی ایجاد می‌شود که افراد بیشتر در زندگی دیجیتال خود غرق می‌شوند، که منجر به کاهش ارتباط و صمیمیت می‌شود. با سرمایه‌گذاری بیشتر زمان در تعاملات آنلاین نسبت به پرورش رابطه خود، ارتباط اساسی که رضایت زناشویی را حفظ می‌کند، می‌تواند تضعیف شود (۲۰).

مطالعات مشابهی در خصوص موارد گفته شده انجام شده است؛ از جمله حسینی و نیکنام (۲۱)، در پژوهش خود نشان دادند بین اعتیاد به فضای مجازی و رضایت زناشویی همبستگی منفی معنادار وجود دارد. همچنین نتایج پژوهش فصیحی هرندی (۲۲) نشان داد که بین سبک‌های دلبستگی اجتنابی و دوسوگرا با رضایت زناشویی همبستگی منفی

معنـادار دارد.

مطالـب فـوق حاکـی از آن اسـت کـه رضایـت زناشـویی نقـش حیاتـی در سـلامت و پایـداری خانـواده دارد و می‌توانـد تأثیـرات عمیقـی بـر روی روابـط خانوادگـی داشـته باشـد. زوجینـی کـه از زندگـی مشـترک خـود رضایـت دارنـد، ارتباطـات مثبـت و حمایت عاطفـی بیشـتری را تجربـه می‌کننـد کـه ایـن امـر بـه تقویـت پیوندهـای خانوادگـی کمـک می‌کنـد. برعکـس، عـدم رضایـت زناشـویی می‌توانـد بـه بـروز تنش‌هـا، سـوءتفاهم‌ها و در نهایـت جدایـی یـا طـلاق منجـر شـود. آمـار سـال ۱۴۰۲ نشـان مـی دهـد بـه ازای هـر ۲۴ ازدواج، ۱۰ طـلاق ثبـت شـده کـه این بالاتریـن نسـبت طـلاق بـه ازدواج در تاریـخ ثبـت احـوال ایـران اسـت (۱۳). ایـن وضعیـت نه‌تنهـا بـر روی زوجیـن تأثیـر منفـی می‌گـذارد بلکـه فرزنـدان نیـز ممکـن اسـت بـا مشـکلات عاطفی و اجتماعـی مواجـه شـوند، زیـرا محیـط خانـواده به‌شـدت تحـت تأثیـر کیفیـت رابطـه والدیـن قـرار دارد. لـذا پژوهـش حاضـر بـا هـدف مقایسـه سـبک دلبسـتگی ناایمـن و اعتیـاد بـه اینترنـت در بیـن زوج‌هـای جـوان بـا و بـدون رضایـت زناشـویی انجـام شـد.

## روش کار

روش مطالعـه حاضـر توصیفـی _ مقایسـه‌ای می‌باشـد. جامعـه آمـاری ایـن پژوهـش شـامل کلیـه زوج‌هـای جـوان سـاکن شـهر اسـتهبان در اسـتان فـارس در سـال ۱۴۰۳ بـود. بـا توجـه بـه فرمـول پیشـنهادی Wilson و همـکاران (۲۳) بـرای پژوهش‌های مقایسـه‌ای بـه ازای هـر مولفـه بـه ۳۰ تـن شـرکت‌کننده نیـاز اسـت.. باتوجـه بـه تعـداد مؤلفه‌هـای پژوهـش حاضـر کـه ۴ مولفـه می‌باشـد، حداقـل تعـداد نمونـه ۱۲۰تـن بـرآورد شـد کـه بـه جهـت افزایـش اعتبـار تعـداد ۱۶۰ تـن انتخـاب شـدند. ایـن افـراد شـامل ۸۳ تـن زن و ۷۷ تـن مـرد بـود کـه بـه روش نمونه‌گیـری در دسـترس از میـان کاربـران شـبکه‌های اجتماعـی شـهر اسـتهبان در اسـتان فـارس (صفحـات و کانال‌هـای مربـوط بـه شـهر اسـتهبان) انتخـاب شـدند. در تحلیـل آزمون‌هـای آمـاری هـر فـرد به‌عنـوان یـک واحـد درنظـر گرفتـه شـد. بدیـن معنـا کـه در ایـن پژوهـش هـر زوج به‌عنـوان یـک واحـد درنظـر گرفتـه نشـد و بـه همیـن دلیـل تعـداد زنـان و مـردان شـرکت‌کننده باهـم متفـاوت اسـت.

زوج‌هـای جـوان براسـاس نتایـج «مقیـاس رضایـت زناشـویی انریـچ» و باتوجـه بـه نقطـه بـرش ۹۴ از ۲۳۵ (۳۳)، بـه ۲ گـروه دارای رضایـت زناشـویی (۷۶ تـن) و بـدون رضایـت زناشـویی (۸۴ تـن) تقسـیم شـدند. معیـار ورود بـه ایـن پژوهـش شـامل: ۱- سـن ۴۰-۲۰ سـال، ۲- گذشـت حداقـل یـک سـال از زندگـی مشـترک، ۳- نداشـتن سـابقه طـلاق و ۴- عـدم مصـرف داروهـای روانپزشـکی بـود. همچنیـن عـدم پاسـخگویی بـه حداقـل ۵ درصـد از عبـارت هـای ابـزار هـا به‌عنـوان معیـار خـروج از مطالعـه، بـود.

ابـزار هـای جمـع آوری داده هـا شـامل پرسشـنامه جمعیـت شـناختی: شـامل جنسـیت، سـن، سـطح تحصیـلات، مـدت زمـان ازدواج و تعـداد فرزنـد و ابـزار هـای زیـر بـود.

«پرسشـنامه سـبک دلبسـتگی» (Attachment Style Questionnaire) توسـط Collins & Reed در ایـالات متحـده آمریـکا درسـال ۱۹۹۰ساخته شـد (۲۴). ایـن پرسشـنامه دارای ۱۸ عبـارت و ۳ مولفـه کـه عبارتنـداز: دلبسـتگی ایمـن (secure attachment) ۶ عبـارت شـامل ۱، ۶، ۸، ۱۲، ۱۳، ۱۷، دلبسـتگی اجتنابـی (avoidance attachment) ۶ عبـارت شـامل ۲، ۵، ۷، ۱۴، ۱۶، ۱۸ و دلبسـتگی اضطرابـی (anxious attachment) ۶ عبـارت شـامل ۳، ۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۵ مـی باشـد. هـر عبـارت در یـک طیـف ۵ درجـه‌ای لیکـرت از بـه هیـچ وجـه بـا خصوصیات مـن تطابـق نـدارد: صفـر، تـا کامـلاً بـا خصوصیـات مـن تطابـق دارد ۴، نمـره گـذاری می‌شـود. نمـره ۶ عبـارت هـر مولفـه بـا هـم جمـع شـده و نمـره مولفـه بدسـت می‌آیـد. حداقـل و حداکثـر نمـره هـر مولفـه صفـر و ۲۴، حداقـل و حداکثـر نمـره در ایـن پرسشـنامه صفـر و ۷۲ می‌باشـد. نمـره بالاتـر در مؤلفـه سـبک دلبسـتگی ایمـن حاکـی از امنیـت، اعتمـاد و آرامـش و نمـره بالاتـر در مؤلفـه سـبک دلبسـتگی ناایمـن اجتنابـی و اضطرابـی حاکـی از بی‌نظمـی، طغیان‌هـای عاطفـی، اضطـراب و نگرانـی اسـت. در مطالعـه حاضـر دلبسـتگی اجتنابـی و اضطرابـی به‌عنـوان سـبک دلبسـتگی ناایمـن مـورد بررسـی قـرار گرفتـه اسـت (۱۰).

Collins & Reed روایـی سـازه بـه روش تحلیـل عاملـی تأییـدی «پرسشـنامه سـبک دلبسـتگی» را روی ۱۳۰ تـن از دانشـجویان کالیفرنیـا انجـام دادنـد. نتایـج ۳ عامـل سـبک دلبسـتگی ایمـن، اجتنابـی و اضطرابـی را تأییـد کردنـد پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی نمونه‌هـای فـوق بررسـی و بـرای مولفـه دلبسـتگی ایمـن ۰/۸۵، دلبسـتگی اجتنابـی ۰/۸۲ ودلبسـتگی اضطرابـی۰/۸۰ گـزارش شـد (۲۴). Hazen & Shaver روایـی سـازه بـه روش تحلیـل عاملـی تأییـدی «پرسشـنامه سـبک دلبسـتگی» را روی ۶۲۰ تـن (۲۰۵ مـرد و ۴۱۵ زن) از مـردم آمریـکا بررسـی و نتایـج ۳ عامـل سـبک دلبسـتگی ایمـن، اجتنابـی و اضطرابـی را تأییـد کردنـد. پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی نمونه‌هـای فـوق بررسـی و ۰/۷۸ گـزارش شـد (۲۵).

در ایـران فرهـادی و همـکاران روایـی سـازه بـه روش تحلیـل

عامل تأییدی «پرسشنامه سبک دلبستگی» را روی ۲۰۰تن دانشجوی دختر ساکن خوابگاه دانشگاه بوعلی‌سینا همدان بررسی و نتایج ۳ عامل سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی را تأیید کردند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق بررسی و ۰/۷۲ گزارش شد (۲۶). فولادچنگ و عباسی روایی سازه روش تحلیل عامل تأییدی «پرسشنامه سبک دلبستگی»را روی ۲۹۵تن از دانشجویان دانشگاه شیراز انجام و نتایج ۳ عامل سبک دلبستگی ایمن، اجتنابی و اضطرابی را تأیید کردند. عبارت ۱۷ به‌دلیل بارعاملی زیر۰/۳۰ حذف شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق بررسی و ۰/۸۵ گزارش شد (۲۷).

«آزمون اعتیاد به اینترنت» (Internet Addiction Test) توسط Young در کانادا در سال ۱۹۹۸طراحی شد(۲۸). آزمون دارای۲۰ عبارت است. پاسخ هر عبارت در یک طیف۵ درجه‌ای لیکرت ازبندرت: نمره۱، تا همیشه: نمره ۵ ارزیابی می‌شود. برای بدست آوردن نمره کل، نمره تک تک عبارت‌ها باهم جمع می‌شوند. نمره بدست آمده در دامنه‌ای بین ۱۰۰-۲۰ خواهد بود. اعتیاد به اینترنت خفیف: نمره ۲۰ تا۴۰، اعتیادبه اینترنت متوسط: نمره ۴۱ تا۸۰، اعتیاد به اینترنت شدید: نمره۸۱ تا۱۰۰ می‌باشد.

Chong Guan و همکاران روایی سازه به روش روایی همگرا «آزمون اعتیاد به اینترنت» با «مقیاس استفاده وسواس‌گونه از اینترنت» (Compulsive Internet Use Scale) را روی ۱۶۲ دانشجوی پزشکی مالزی بررسی و ۰/۸۴ گزارش نمودند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق بررسی و ۰/۹۱ بدست آوردند (۲۹). Nugroho و همکاران روایی سازه به روش روایی همگرا «آزمون اعتیاد به اینترنت» با «آزمون اعتیاد به اینترنت نسخه کوتاه» (Short version of the Internet Addiction) روی ۳۸۵ تن (۱۸۵ مرد و ۲۰۰ زن) در کشور اندونزی بررسی و ۰/۵۲ گزارش نمودند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق بررسی و ۰/۹۰ گزارش شد (۳۰).

درایران عطادخت واحمدی روایی محتوا به روش کیفی»آزمون اعتیاد به اینترنت» را به تأیید ۵تن از اعضای هیئت علمی روانشناس دانشگاه محقق اردبیلی رساندند. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی ۲۲۱ تن از دانشجویان دانشگاه محقق اردبیلی بررسی و ۰/۹۲ بدست آوردند (۳۱). همچنین علوی و همکاران روایی سازه به روش تحلیل عامل تأییدی «آزمون اعتیاد به اینترنت» را روی ۲۳۳ تن از دانشجویان شهر اصفهان انجام و ساختار تک عاملی تأیید شد. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه‌های فوق بررسی و ۰/۸۸ بدست آوردند (۳۲).

«مقیاس رضایت زناشویی انریچ» (Marital Satisfaction Scale ENRICH) توسط Fowers& Olson در ایالات متحده آمریکا در سال ۱۹۹۳ ساخته شد (۳۳). نسخه اصلی دارای ۱۱۵ عبارت است. در پژوهش حاضر از فرم کوتاه آن که شامل۴۷ عبارت و ۱۲ مولفه است استفاده شده است. مولفه‌ها شامل تحریف آرمانی (idealistic distortion) ۲ عبارت شامل ۳،۱۷، رضایت زناشویی (marital satisfaction) ۶ عبارت شامل ۱، ۲، ۶، ۱۴، ۲۷، ۳۴، مسائل شخصیتی (personality issues) ۳عبارت شامل عبارت‌های ۴، ۲۴، ۴۰، ارتباط (communication) ۴ عبارت شامل ۱۳، ۲۳، ۳۲، ۴۱، حل تعارض (conflict resolution) ۴ عبارت شامل ۷، ۲۴، ۳۳، ۴۲، مدیریت مالی (financial management) ۴ عبارت شامل عبارت‌های ۸، ۱۵، ۱۶، ۲۵، فعالیت‌های اوقات فراغت (leisure activities) ۵عبارت شامل ۹، ۲۶، ۳۱، ۳۵، ۴۳، روابط جنسی (sexual relationship) ۳ عبارت شامل عبارت‌های ۱۰، ۳۶، ۴۴، ازدواج و فرزندان (marriage and children) ۵ عبارت شامل ۱۱، ۱۹، ۲۸، ۳۷، ۴۵، بستگان و دوستان (family and friends) ۴ عبارت شامل ۲۰، ۲۹، ۳۸، ۴۶، نقش‌های مساوات گرایانه (egalitarian roles) ۳ عبارت شامل عبارت‌های ۵، ۱۲، ۱۸ و جهت گیری عقیدتی (religious orientation) ۴عبارت شامل ۲۱، ۳۰، ۳۹، ۴۷ می‌باشد. هر عبارت در یک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت از کاملا مخالف: نمره ۱، مخالف: نمره ۲، نه موافق و نه مخالف: نمره ۳، موافق: نمره ۴، کاملا موافق: نمره ۵، نمره گذاری می‌شود. عبارت‌های ۴، ۶، ۸، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۵، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۵، ۴۶ و ۴۷ به‌صورت معکوس نمره گذاری می‌شوند. حداقل و حداکثر نمره در این ابزار ۴۷ و ۲۳۵ می‌باشد. نمره ۴۷ تا ۹۴ نشانگر رضایت زناشویی پایین، نمره ۹۵ تا ۱۴۱ نشانگر رضایت زناشویی متوسط و نمره ۱۴۲ تا ۲۳۵ نشانگر رضایت زناشویی بالا است.

Wadsby روایی سازه به روش تحلیل عامل تأییدی «مقیاس رضایت زناشویی انریچ» را روی۱۷۶ تن از مردم سوئد انجام و نتایج ۱۲ مولفه را تأیید نمود. پایایی به روش همسانی درونی با محاسبه ضریب آلفا کرونباخ روی نمونه فوق بررسی و دامنه‌ای از ۰/۶۷ تا۰/۹۷ گزارش شد (۳۴). Nunes و همکاران روایی سازه به روش روایی همگرا «مقیاس رضایت زناشویی

انریـچ» بـا «سـیاهه اتحـاد والدینـی» (Parenting Alliance Inventory) را روی ۲۰۵ تـن از مـردم پرتغـال انجـام و ۰/۵۵ گـزارش نمودنـد. پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی نمونـه هـای فـوق بررسـی و ۰/۸۷ گـزارش شـد (۳۵).

سـلیمانیان روایـی محتـوا بـه روش کیفـی «مقیـاس رضایـت زناشـویی» توسـط ۲ تـن از مدرسـین گـروه روانشناسـی دانشـگاه تربیـت معلـم تهـران بررسـی و مطلـوب گـزارش نمـوده اسـت. پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی۹۰ تـن از دانشـجویان متأهـل دانشـگاه آزاد واحـد بجنـورد بررسـی و بـرای فـرم بلنـد ۰/۹۳ و بـرای فـرم کوتـاه ۰/۹۵ بدسـت آمـد (۳۶). در پژوهـش رشـید و کریمـی روایی سـازه بـه روش تحلیـل عامـل اکتشـافی «مقیـاس رضایـت زناشـویی انریـچ» روی ۱۰۰تـن زن متأهـل شـهر همـدان انجـام شـد. نتایج ۳ عامـل سـبک دلبسـتگی ایمـن، اجتنابـی و اضطرابـی را تأییـد کردنـد. پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی نمونه‌هـای فـوق بررسـی و ۰/۹۳ گـزارش شـد (۳۷).

در پژوهـش حاضـر بـه روایـی تاییـد شـده ابزارهـا در پژوهش‌های قبلـی اکتفـا شـد. پایایـی بـه روش همسـانی درونـی بـا محاسـبه ضریـب آلفـا کرونبـاخ روی ۱۶۰ تـن از زوج‌هـای شهرسـتان اسـتهبان کـه در پژوهـش حاضـر شـرکت داشـتند، مـورد بررسـی قـرار گرفـت و ضرایـب آن بـرای «پرسشـنامه سـبک دلبسـتگی»، «ازمـون اعتیـاد بـه اینترنت یانـگ» و «مقیـاس رضایت زناشـویی انریـچ» به‌ترتیـب برابـر بـا ۰/۷۶، ۰/۷۲ و ۰/۷۸ به‌دسـت آمـد کـه بیانگـر پایایـی مطلـوب ایـن پرسشـنامه‌ها اسـت.

جمـع آوری داده هـا بدیـن صـورت انجـام شـد کـه پس از کسـب کـد اخـلاق از کمیتـه اخـلاق دانشـگاه آزاد اسـلامی واحـد شـیراز و اخـذ رضایـت آگاهانـه از شـرکت‌کنندگان، ابـزار هـا پژوهـش بیـن آن هـا توزیـع شـد. ابـزار هـا در وب‌گاه پرس‌لایـن طراحـی شـد و لینـک آن بـه صـورت «برخـط» (online) در صفحه‌هـا، کانال‌هـا و گروه‌هـای شـبکه‌های اجتماعـی داخلـی قـرار گرفـت و از زوج‌هـای جـوان سـاکن شـهر اسـتهبان در اسـتان فـارس کـه معیارهـای ورود بـه پژوهـش را داشـتند خواسـته شـد، بـه ابزارهـا پاسـخ دهنـد.

اصـول اخلاقـی پژوهـش از جملـه رازداری، محرمانـه مانـدن حریـم خصوصـی افـراد در ایـن پژوهـش رعایـت شـد. تحلیـل داده هـا بـا آزمـون تحلیـل واریانـس چنـد متغیـره انجـام شـد. تحلیـل داده‌هـای جمع‌آوری شـده در نرم‌افـزار اس پـی اس اس نسـخه ۲۳ انجـام شـد.

## یافته‌ها

نتایج جمعیت شناختی در جدول ۱ ذکر شده است.

**جدول۱:** آمار توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی

| متغیر | گروه | دارای رضایت زناشویی | | بدون رضایت زناشویی | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | تعداد | درصد | تعداد | درصد |
| جنسیت | زن | ۳۷ | ۴۹ | ۴۶ | ۵۵ |
| | مرد | ۳۹ | ۵۱ | ۳۸ | ۴۵ |
| سن | ۲۰ تا ۲۵ سال | ۱۹ | ۲۵ | ۲۴ | ۲۹ |
| | ۲۵ تا ۳۰ سال | ۲۷ | ۳۶ | ۳۱ | ۳۷ |
| | ۳۰ تا ۴۰ سال | ۳۰ | ۳۹ | ۲۹ | ۳۴ |
| سطح تحصیلات | زیر دیپلم و دیپلم | ۱۶ | ۲۱ | ۲۳ | ۲۷ |
| | کارشناسی | ۳۳ | ۴۳ | ۳۶ | ۴۳ |
| | کارشناسی و بالاتر | ۲۷ | ۳۶ | ۲۵ | ۳۰ |
| مدت زمان ازدواج | ۱ تا ۵ سال | ۲۱ | ۲۸ | ۱۹ | ۲۳ |
| | ۵ تا ۱۰ سال | ۱۵ | ۲۰ | ۲۳ | ۲۷ |
| | ۱۵ تا ۱۵ سال | ۲۳ | ۳۰ | ۲۰ | ۲۴ |
| | ۱۵ تا ۲۰ سال | ۱۷ | ۲۲ | ۲۲ | ۲۶ |
| تعداد فرزند | ۰ | ۱۳ | ۱۷ | ۱۵ | ۱۸ |
| | ۱ یا ۲ | ۳۶ | ۴۷ | ۳۸ | ۴۵ |
| | ۳ یا ۴ | ۲۷ | ۳۶ | ۳۱ | ۳۷ |

در جدول ۲ میانگین و انحراف استاندارد متغیرهای پژوهش برای ۲ گروه آورده شده است.

**جدول۲:** میانگین و انحراف استاندارد سبک‌های دلبستگی نا ایمن و اعتیاد به اینترنت زوج‌های جوان

| متغیر | گروه | میانگین | انحراف استاندارد |
|---|---|---|---|
| دلبستگی اجتنابی | دارای رضایت زناشویی | ۹/۴۲ | ۳/۶۷ |
| | بدون رضایت زناشویی | ۱۴/۰۰ | ۲/۸۶ |
| دلبستگی اضطرابی | دارای رضایت زناشویی | ۷/۷۷ | ۳/۱۵ |
| | بدون رضایت زناشویی | ۱۰/۹۲ | ۳/۴۰ |
| کل دلبستگی ناایمن | دارای رضایت زناشویی | ۱۷/۱۹ | ۲۷/۴ |
| | بدون رضایت زناشویی | ۲۴/۹۲ | ۴/۵۹ |
| اعتیاد به اینترنت | دارای رضایت زناشویی | ۴۳/۶۱ | ۶/۰۷ |
| | بدون رضایت زناشویی | ۵۸/۳۲ | ۵/۶۴ |
| رضایت زناشویی | دارای رضایت زناشویی | ۱۳۹/۷۲ | ۱۴/۵۸ |
| | بدون رضایت زناشویی | ۸۱/۳۷ | ۱۰/۶۳ |

همان‌طور که جدول ۲ نشان می‌دهد میانگین و انحراف استاندارد دلبستگی اجتنابی به‌ترتیب در گروه دارای رضایت زناشویی برابر با ۹/۴۲ و ۳/۶۷ و در گروه بدون رضایت زناشویی برابر با ۱۴/۰۰ و ۲/۸۶، میانگین و انحراف استاندارد دلبستگی اضطرابی به‌ترتیب در گروه دارای رضایت زناشویی برابر با ۷/۷۷ و ۳/۱۵ و در گروه بدون رضایت زناشویی برابر با ۱۰/۹۲ و ۳/۴۰، میانگین و انحراف استاندارد مجموع دلبستگی ناایمن به‌ترتیب در گروه دارای رضایت زناشویی برابر با ۱۷/۱۹ و ۴/۲۷ و در گروه بدون رضایت زناشویی برابر با ۱۰/۹۲ و ۳/۴۰، میانگین و انحراف استاندارد اعتیاد به اینترنت در گروه دارای رضایت زناشویی برابر با ۴۳/۶۱ و ۶/۰۷ و در گروه بدون رضایت زناشویی برابر با ۵۸/۳۲ و ۵/۶۴ و میانگین و انحراف استاندارد رضایت زناشویی به‌ترتیب در گروه دارای رضایت زناشویی برابر با ۱۳۹/۷۲ و ۱۴/۵۸ و در گروه بدون رضایت زناشویی برابر با ۸۱/۳۷ و ۱۰/۶۳ است.

در ادامه جهت بررسی توزیع نرمال نمره متغیرها از آزمون کولموگروف-اسمیرنف استفاده شد که با توجه به سطوح معناداری بدست‌آمده که بیشتر از ۰/۰۵ بود، مشخص گردید توزیع نرمال نمره متغیرها در نمونه مورد پژوهش برقرار است. همچنین به جهت بررسی همگنی خطای واریانس از آزمون لوین استفاده شد که با توجه به سطح معناداری بدست آمده در این آزمون، که بیشتر از ۰/۰۵بود، مشخص گردید همگنی واریانس‌ها در تمامی متغیرها شامل دلبستگی اجتنابی، دلبستگی اضطرابی، اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی و همچنین متغیرهای جمعیت‌شناختی پژوهش محقق گردیده است.

جدول ۳ آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره جهت مقایسه سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در دو گروه زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

**جدول۳:** آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره جهت مقایسه سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در زوج‌های جوان دارای رضایت و بدون رضایت زناشویی

| آزمون | مقدار | F | Df e | P | ضریب ایتا |
|---|---|---|---|---|---|
| پیلایی | ۰/۶۱۸ | ۸۳/۹۶۷ | ۱۵۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۶۱۸ |
| لامبدای ویلکس | ۰/۳۸۲ | ۸۳/۹۶۷ | ۱۵۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۶۱۸ |
| هاتلینگ $T^2$ | ۱/۶۱۵ | ۸۳/۹۶۷ | ۱۵۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۶۱۸ |
| ریشه‌ی روی | ۱/۶۱۵ | ۸۳/۹۶۷ | ۱۵۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۶۱۸ |

همان‌طور که جدول ۳ نشان می‌دهد سطح معناداری آزمون تحلیل واریانس چند متغیره ($P\leq$۰/۰۰۱) کوچکتر از سطح معناداری ($\alpha$=۰/۰۵) می‌باشد. بنابراین، بین سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در ۲ گروه زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی تفاوت معنادار وجود دارد. در جدول ۴ آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره جهت مقایسه

سبک‌های دلبستگی ناایمن و و اعتیاد به اینترنت در دو گروه زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

**جدول٤:** آزمون تحلیل واریانس چندمتغیره

| متغیرها | جمع مربعات | درجه آزادی | میانگین مربعات | آماره آزمون | سطح معناداری | ضریب ایتا |
|---|---|---|---|---|---|---|
| دلبستگی اجتنابی | ۵۷۴/۸۳۶ | ۱ | ۸۳۶/۵۷۴ | ۷۸/۰۹۵ | ۰/۰۰۱ | ۰/۳۳۱ |
| دلبستگی اضطرابی | ۴۷۵/۳۹۶ | ۱ | ۳۹۶/۴۷۵ | ۳۶/۷۴۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۱۸۹ |
| اعتیاد به اینترنت | ۵۱۹/۸۶۲۵ | ۱ | ۸۶۲۵/۵۱۹ | ۲۵۱/۵۲۶ | ۰/۰۰۱ | ۰/۵۶۷ |

با توجه به جدول ۴ و سطوح معناداری به‌دست آمده مشخص می‌شود که بین سبک دلبستگی اجتنابی و دلبستگی اضطرابی و اعتیاد به اینترنت ۲ گروه زوج‌های جوان با رضایت و بدون رضایت زناشویی تفاوت معناداری وجود دارد. با توجه به میانگین‌های ۲ گروه در بخش توصیفی، مشخص شد سبک‌های دلبستگی ناایمن زوج‌های جوان بدون رضایت زناشویی به معناداری بیشتر از زوج‌های جوان با رضایت زناشویی می‌باشد. همچنین با توجه به میانگین‌های ۲ گروه در بخش توصیفی، مشخص شد اعتیاد به اینترنت در زوج‌های جوان بدون رضایت زناشویی به‌طور معناداری بیشتر از زوج‌های جوان با رضایت زناشویی می‌باشد.

## بحث

پژوهش حاضر با هدف مقایسه سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در بین زوج‌های جوان با رضایت و بدون رضایت زناشویی انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در بین زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی تفاوت معنادار وجود دارد.

نتایج حاصل از مقایسه سبک‌های دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در بین زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی با نتایج مطالعه Suzuki و همکاران (۳۸)، Xiong و همکاران (۳۹) و حسینی و نیکنام (۲۱)، همسو و هم‌جهت می‌باشد. بطوری که نتایج پژوهش Xiong و همکاران (۳۹) نشان داد که دلبستگی ناایمن همبستگی منفی با رضایت زناشویی دارد. همچنین نتایج پژوهش حسینی و نیکنام (۲۱) نشان داد که اعتیاد به اینترنت همبستگی منفی با رضایت زناشویی دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که زمانی که افراد دارای سبک دلبستگی ناایمن در موقعیت‌های تنش زا قرار می‌گیرند، از روش‌های مقابله‌ای رشد یافته استفاده نمی‌کنند و در ارتباط با تنش به‌طور ناکارآمد برخورد می‌کنند و مشکلات زناشویی بوجود می‌آید (۴۰). در سبک دلبستگی ناایمن فرد توانایی اعتماد به دنیا و انسان‌ها را ندارد و احساس ناامنی در سرتاسر افکارش نقش می‌بندد. این احساس ناامنی و ترس به اشکال گوناگون در رفتار فرد ظاهر می‌شود و تاثر مخربی بر روابط عاشقانه و به‌ویژه رضایت زناشویی آن‌ها می‌گذارد (۴۱). در تبیین نقش اعتیاد به اینترنت در رضایت زناشویی نیز می‌توان گفت که اعتیاد به اینترنت باعث اجتناب از علایم بیرونی می‌شود و بخاطر استفاده زیاد از اینترنت فعالیت‌های مهم اجتماعی، شغلی یا تفریحی فرد رها شده و یا کاهش پیدا می‌کند (۳۸). اعتیاد به اینترنت باعث می‌شود که تمرکز عمده زندگی فرد متاهل بر فضای اینترنت باشد و فرد را از انجام دیگر مسئولیت‌های زندگی زناشویی تا حدی ناتوان می‌کند. اعتیاد به اینترنت به‌صورت فیزیکی، روانی و یا اجتماعی به فرد ضربه وارد می‌کند و می‌تواند به روابط بین فردی و رضایت زناشویی افراد خدشه جدی وارد کند (۴۲).

بعلاوه، نتایج نشان داد که سبک‌های دلبستگی ناایمن زوج‌های جوان بدون رضایت زناشویی به‌طور معناداری بیش‌تر از زوج‌های جوان با رضایت زناشویی می‌باشد که این نتایج با یافته مطالعات Shafique و همکاران (۴۳)، Bedair و همکاران (۴۱) و فصیحی هرندی (۲۲) همسو و هم‌جهت می‌باشد. یافته‌های این پژوهش‌ها مطابق با نتایج پژوهش حاضر نشان دادند که سبک‌های دلبستگی ناایمن افراد بدون رضایت زناشویی بیش‌تر از افراد دارای رضایت زناشویی می‌باشد. علاوه بر این Huang و همکاران (۴۴) در پژوهشی تحت عنوان دلبستگی والدین، دلبستگی بزرگسالی و کودکی و رضایت زناشویی، بررسی زمینه‌های فرهنگی بین زوجین در تایوان و تایلند به این نتیجه رسیدند که رضایت زناشویی با سبک‌های دلبستگی ناایمن بین زوجین در تایوان همبستگی منفی معناداری وجود دارد، که همسو با پژوهش حاضر می‌باشد اما در زوجین در تایلند

بین رضایت زناشویی با سبک دلبستگی ناایمن همبستگی معناداری وجود نداردکه یافته‌های این پژوهش از این جهت با پژوهش حاضرناهمسو می‌باشد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که سبک دلبستگی ناایمن با مشخصه‌های ترس از صمیمیت، بی‌اعتمادی به دیگران و ناتوانی در برقرار کردن روابط دوستانه و صمیمی از جمله روابط عاشقانه همبستگی دارد که می‌تواند رضایت زناشویی را کاهش دهد (۳۹). سبک دلبستگی اجتنابی در کاهش رضایت زناشویی نقش دارد. افرادی که شیوه اجتناب همراه با ترس و نگرانی را تجربه می‌کنند با دوری گزیدن، ترس‌ها و نگران‌های خود را کنترل نموده و برای نزدیک شدن احساسی و فیزیکی مشکل دارندکه همه این عوامل آشکارا بر روابط زناشویی نقش دارند و رضایت زناشویی را کاهش می‌دهند (۴۱).

بعلاوه، نتایج نشان داد که اعتیاد به اینترنت در زوج‌های جوان بدون رضایت زناشویی به‌طور معناداری بیش‌تر از زوج‌های جوان با رضایت زناشویی می‌باشد. این نتایج با یافته مطالعات یوسفی (۴۲) و Kanthy (۴۵) که نشان دادند اعتیاد به اینترنت باعث کاهش رضایت زناشویی می‌شود همسو و هم‌جهت می‌باشد. اما با نتایج پژوهش مسعودی (۴۶) که به همبستگی مثبت و معنادار بین استفاده از شبکه‌های اجتماعی و رضایت زناشویی دست یافت، ناهمسو می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که اعتیاد به اینترنت، مانند هر اعتیاد دیگری می‌تواند به نابودی زندگی اجتماعی، تحصیلی، مالی و از بین رفتن روابط عاطفی اعضای خانواده و نهایتاً به تخریب سلامت روح و روان فرد گردد (۳۸). افراد دچار اعتیاد به اینترنت ممکن است غرق در فضای مجازی شوند و با گذشت زمان، زندگی واقعی‌شان را از دست بدهند (۴۷). همسر معتاد شده خودش را از لحاظ اجتماعی منزوی می‌کند و از وقایع لذت بخش مثل گذراندن اوقات با همسر، حضور در اجتماع، گردش‌های ورزشی یا مسافرت امتناع می‌کند. چنین افرادی که شرکت در معاشرت‌های اینترنتی را ترجیح می‌دهند؛ به تدریج توانایی آن‌ها برای برقراری روابط عاشقانه و زناشویی در زندگی واقعی رو به زوال می‌گذارد و رضایت زناشویی آن‌ها کاهش می‌یابد (۱۹).

## نتیجه گیری

نتایج حاصل از پژوهش حاضر نشان دهنده وجود تفاوت معنادار بین سبک دلبستگی ناایمن و اعتیاد به اینترنت در ۲ گروه زوج‌های جوان با و بدون رضایت زناشویی می‌باشد. این نتایج می‌تواند برای زوج درمانگران، مشاوران خانواده جهت جلسات فردی و خانوادگی و آموزشی برای زوج‌های جوان تلویحات کاربردی داشته باشد. لذا به مراکز مشاوره پیشنهاد می‌شود برای زوجین کارگاه‌های مرتبط با خانواده، کلاس‌های آموزشی و عملی در راستای آشنایی با آسیب‌های فضای مجازی در روابط زناشویی، خانوادگی و شغلی راه‌های استفاده بهینه و مناسب از ظرفیت‌های آن ها برگزار گردد. این پژوهش نیز همانند سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی مانند استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی و انتشار آن در فضای مجازی روبه‌رو بود. بنابراین، در تعمیم نتایج این پژوهش احتیاط باید صورت گیرد.

## سپاسگزاری

مقاله حاضر مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد زهرا سونی در رشته روانشناسی بالینی، به راهنمایی آقای دکتر رضا متقی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز می‌باشد که در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز و با شناسه IR.IAU.SHIRAZ.REC.1403.127 درتاریخ ۱۴۰۳/۴/۵ ثبت شده است. بدین وسیله پژوهشگران این مطالعه مراتب قدردانی خود را از تمامی زوج‌های جوان شهر استهبان در استان فارس مشارکت کننده در مطالعه که همکاری لازم را با پژوهشگران را داشته‌اند اعلام می‌نمایند.

## تضاد منافع

نویسندگان مقاله حاضر هیچگونه تضاد منافعی را گزارش نکردند.

## References


1. Bagheri S, Sedaghatifard M. [Predicting the marital relationship perceived quality Based on Attitudes Towards Infidelity and Honesty]. Journal of Health Promotion Management 2025; 13 (5) :30-40 URL: http://jhpm.ir/article-1-1767-fa.html
2. Esmaeili M, GolParvar M. [Comparing the effectiveness of existential Ac-ceptance and Commitment Therapy with Compassion-Based Therapy on self-differentiation and life expectancy in women affected by husband's breach of contract]. Journal of Health Promotion Management. 2025; 13 (2) :42-57URL: http://jhpm.ir/article-1-1717-fa.htm
3. Dong S, Dong Q, Chen H. Mothers' parenting stress, depression, marital conflict, and marital satisfaction: The moderating effect of fathers' empathy tendency. Journal of Affective Disorders. 2022; 299:682-690. https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.12.079
4. Günaydın HD, Kayral IE. A model into relations between spousal support, financial satisfaction, and marital satisfaction. Journal of Family and Eco-nomic Issues.2023; 45(3): 723-740. https://doi.org/10.1007/s10834-023-09908-w
5. Fazaeli T, Heydari H, Hamidipour R. [Investigating the relationship between executive functions and marital satisfaction in couples: The mediating role of theory of mind]. Advances in Cognitive Sciences. 2023; 25 (3) :77-94.
6. Akbari B, Moghadar L, Khakbiz K, [Comparison of the effectiveness of communication skills training and Cognitive- Behavioral Therapy in improving marital satisfaction and happiness of couples with sexual desire disorders]. Journal of Sabzevar University of Medical Sciences.2020;27(4): 606-612. https://jsums.medsab.ac.ir/article_1334.html
7. Moazzen M, Sedaghatifard M. [The structural model of predicting marital satisfaction based on the attitude towards divorce and the justification of ex-tramarital relationships in the students of Islamic Azad University of Garmsar Branch]. Journal of Health Promotion Management 2025; 13 (5) :93-104 URL: http://jhpm.ir/article-1-1795-fa.html
8. Koçak A. From marital conflict to life satisfaction: How basic psychologi-cal need satisfaction operates-A dyadic analysis study. Asian Journal of So-cial Psychology.2024; 21(2): 650-662. https://doi.org/10.1111/ajsp.12648
9. Dorahaki A, Mahmoudiani S, Akhawan Armaki M. [The impact of marital life satisfaction on the number of children ever born to women: A study from Kashan]. Iran. Payesh 2023; 22 (3):345-354. http://payeshjournal.ir/article-1-2104-en.https://doi.org/10.61186/payesh.22.3.345
10. Martins L B, Marengo L A S, Casalecchi J G S, de Almeida Figueiredo M J, Silva Júnior M D. A systematic review of the relationship between marital sat-isfaction and adult's attachment styles: An evolutionary and cross-cultural perspective. Trends in Psychology. 2023;1-27. https://doi.org/10.1007/s43076-023-00325-4
11. Luo M, Ikram A H, Zhang X, Peng F, Zhao J, Deng H. Role of attachment style, acculturation orientation, and social support in the acculturation of in-ternational students in China. International Journal of Intercultural Rela-tions.2024;103. https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2024.102087
12. Soughandi A, Mohamad Bagher A. [Investigating the relationship between the meaning of life and marital satisfaction and psychological flexibility of couples]. Journal of Psychology New Ideas. 2024; 20 (24) :1-14 .URL: http://jnip.ir/article-1-1106-fa.html
13. Barkhordari M, Shahbazi A. Prediction of marital satisfaction based on at-tachment styles with the mediating role of mindfulness and positive thinking. Rooyesh. 2023; 12(3), 199-208. http://frooyesh.ir/article-1-4409-fa.html
14. Besharat M A, Ganji P. The moderating role of attachment styles on the rela-tionship of alexithymia with marital satisfaction. Journal of Fundamentals of Mental Health. 2012; 14(56): 35-324.
15. Faramarzi S, Ajellouyan N, Ghasemi S. [Predicting addiction to virtual space based on marital Intimacy, self-esteem, and quality of life in married women]. Applied Family Therapy. 2023;4(1):420-446. https://doi.org/10.61838/kman.aftj.4.1.21
16. Ahangari Namin P, Mozafari A, Rahmanzadeh A, Farhani A, Hashem Zahi N. [Examining and analyzing the psychological determinants of virtual addic-tion: a meta-analysis of existing research]. Cultural Studies and Communica-tion, 2024; (): 1-19
17. Pawlikowska A, Szuster E, Kostrzewska P, **Man-**

dera A, Biernikiewicz M, Sobieszczańska M, Rożek-Piechura K, Markiewicz M, Rusiecka A, Kałka D. Internet addiction and Polish women's sexual functioning: The role of social media, online pornography, and game use during the COVID-19 pandemic-online surveys based on FSFI and BSMAS questionnaires. International Jour-nal of Environmental Research and Public Health. 2022;19(13):8193. https://doi.org/10.3390/ijerph19138193

18. Inoue S, Fuji K. How did internet information influence COVID-19 vac-cination? The cyclical influence of the internet information, beliefs, attitudes, and intentions toward vaccines from a three-wave longitudinal study. Technol-ogy in Society.2025. https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2024.102776
19. Niu H, Wang S, Tao Y, Tang Q, Zhang L, Liu X. The association between online learning, parents' marital status, and internet addiction among adoles-cents during the COVID-19 pandemic period: A cross-lagged panel network approach. Journal of Affective Disorders. 2023;333:553-561. https://doi.org/10.1016/j.jad.2023.04.096
20. Deng J, Wang M, Mu W, Li S, Zhu N, Luo X, Yi L, Wu Y, Wang K, Zhou M. The relationship between addictive use of short-video platforms and marital satisfaction in older Chinese couples: An Asymmetrical Dyadic Process. Behavioral Sciences.2024; 14(5): 364. https://doi.org/10.3390/bs14050364
21. Hosseini B, Niknam M. Communication skills and marital satisfaction: con-sidering the moderating role of addiction to virtual social networks. Journal of Modern Psychological Researches, 2020; 15(58): 80-96. https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.27173852.1399.15.58.6.6
22. Fasihi Herandi Z. [The mediating role of emotion regulation strategies and ego strength in the relationship between attachment styles and marital satisfac-tion in married women] Master's thesis. Tehran: University ofTehran;2023. http://ganj.irandoc.ac.ir/articles/a8c8c26d6db6b63e8a242b269871cdfe05e
23. Wilson VV, Carmen R, Morgan BL. Power and rules of thumb for deter-mining sample sizes. Tutorials in Quantitative Methods for Psycholog.2007;3(2):43-50. https://doi.org/10.20982/tqmp.03.2.p043
24. Collins NL, Read SJ. Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. Journal of Personality and Social Psycholo-gy.1990;58(4):644-663. https://doi.org/10.1037/0022-3514.58.4.644
25. Hazan C, Shaver P R. Love and work: An attachment-theoretical perspec-tive. Journal of Personality and Social Psychology.1990; 59(2): 270-280. https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.2.270
26. Farhadi M, Mohagheghi H, Nesai Moghadam B. The relationship between attachment styles and student interpersonal problem: The role of mediating emotional intelligence. Razi Journal of Medical Sciences (Journal if Iran Uni-versity of medical Sciences. 2020;27(1):73-84. http://rjm.iums.ac.ir/article-1-5660-fa.html
27. Fooladchang M, Abbasi N. [Explanation of self-compassion based on at-tachment style and perfectionism]. Psychological Models and Methods. 2023;14(52):77-94.
28. Young KS. Internet Addiction: The emergence of a new clinical disorder. Cyber Psychology & Behavior. 1998: 1(3): 237-244. https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237
29. Chong Guan N, Isa SM, Hashim AH, Pillai SK, Harbajan Singh MK. Validi-ty of the Malay version of the Internet Addiction Test: A study on a group of medical students in Malaysia. Asia Pacific Journal of Public Health. 2015;27(2):2-9. https://doi.org/10.1177/1010539512447808
30. Nugroho H, Irmina M, Wijayanti R. An evaluation of Internet Addiction Test (IAT), In 2020 Fifth International Conference on Informatics and Compu-ting (ICIC), Gorontalo, Indonesia, 2020, pp. 1-6, https://doi.org/10.1109/ICIC50835.2020.9288561
31. Atadokht A, Ahmadi S. [The model of structural relationships of cyber-aggression based on family communication pattern with the mediating role of addiction to internet]. Journal of Health Promotion Management 2021; 10 (6) :54-66URL: http://jhpm.ir/article-1-1199-fa.html
32. Alavi SS, Eslami M, Maracy MR, Najafi M, Jannatifard F, Rezapour H. [Psychometric properties of Young Internet Addiction Test]. Journal of Behav-ioral Sciences. 2010;4(13):183-189. https://www.behavsci.ir/article-67688.html
33. Fowers B J, Olson D H. ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. Journal of Family Psychology. 1993; (2): 176-185.

https://doi.org/10.1037//0893-3200.7.2.176
34. Wadsby M. Evaluation of the Swedish version of the ENRICH Marital In-ventory. Nordic Journal of Psychiatry.1998; 52(5): 379-388. https://doi.org/10.1080/08039489850139409
35. Nunes C, Ferreira L I, Martins C, Pechorro P, Ayala-Nunes L. The ENRICH Marital Satisfaction Scale: Adaptation and psychometric properties among at-risk and community Portuguese parents. Journal of Social and Person al Relatioships.2022;39(11): 3275-3295. https://doi.org/10.1177/02654075221095052
36. Soleimanian A. [The relationship between irrational thoughts based on cognitive approach and marital dissatisfaction]. Master's thesis. Tehran: Tarbiat Moallem University; 1994. http://ganj.irandoc.ac.ir//articles/c170c50f4ca295b56c360e4176815834.
37. Rashid K, Karimi K. Investigating the relationship between marital satisfac-tion, marital adjustment, and cultural perspective of Feminism in married women. Two Quarterly Journal of Contemporary Sociological Research. 2024;13(24):9-36.
38. Suzuki H, Miyatake N, Kusaka T. Problematic internet use and attachment styles among adolescents in Japan. Official Journal of the Japan Pediatric So-ciety. 2023;65(1): e15411. https://doi.org/10.1111/ped.15411
39. Xiong L, Zhou C, Yan L, Zhao P, Deng M, Hu Y. The impact of avoidant attachment on marital satisfaction of Chinese married people: Multiple mediat-ing effect of spousal support and coping tendency. Acta Psychologica.2022; 228:103640. https://doi.org/10.1016/j.actpsy.2022.103640
40. 40. Reza Pour Z. [The relationship between attachment styles, marital com-mitment, and marital satisfaction in young couples]. Master's thesis. Khorad-garayan Institute of Higher Education; 2022. http://ganj.irandoc.ac.ir//articles/1f71320fa79f313a99875ea5f9fffe66
41. Bedair K, Hamza EA, Gladding ST. Attachment style, marital satisfaction and mutual support attachment style in Qatar. The Family Journal. 2020;28(3):329-336. https://doi.org/10.1177/1066480720934377
42. Yousefi F. [The relationship between internet addiction and attachment style with sexual satisfaction]. Master's thesis. Marvdasht: Islamic Azad University; 2022. http://ganj.irandoc.ac.ir//article/a847adc42103cf765cbdcc47714cbec37
43. Shafique A, Yousaf K, Irfan A. [Marital satisfaction and quality of life among married women: Moderating role of attachment styles]. Bahria Journal of Professional Psychology .2023;22(2):27. https://doi.org/10.58800/OGLM4067
44. Huang CY, Sirikantraporn S, Pichayayothin NB, Turner-Cobb JM. Parental attachment, adult-child romantic attachment, and marital satisfaction: An ex-amination of cultural context in Taiwanese and Thai heterosexual couples. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2020;17(3):692. https://doi.org/10.3390/ijerph17030692
45. Kanthy DU. Internet addiction and marital satisfaction among urban couples. International Journal of Behavioral Science. 2021;15(3):150-155.
46. Masoudi SH. [Comparison of marital satisfaction and family thinking styles between users of social network and people who do not have it]. Master's the-sis. Marvdasht: Islamic Azad University; 2016. http://ganj.irandoc.ac.ir//article/5d3f7f93c91a44d54caccaf40fda467a
47. Mahimani A. Modeling the causal relationship between internet addiction and marital conflicts with the mediating role of marital commitment and marital satisfaction in couples. Master's thesis. Lam'e Gorani Institute of Higher Education; 2020.https://civilica.com/doc/1118631